



Hvorfor bygger bønder ned matjorda?

- Formålet med landbrukets egen nedbygging kan være:
 - driftsbygninger
 - landbruksveier og oppstillingsplasser
 - bolighus
- Jordloven setter forbud mot omdisponering av jordbruksareal til andre formål enn jordbruk, men tillater formål som er ledd i jordbruksproduksjonen.
- I likhet med øvrige formål, skjeler heller ikke landbruket til jordkvalitet. Av arealet som ble tatt til landbruksformål, og som er jordsmonnkartlagt, var 72 prosent av svært god kvalitet.
- Hedmark, Oppland og Nord-Trøndelag er fylkene der landbruket selv står for størst andel av det nedbygde jordbruksarealet – med rundt 35 prosent i alle disse tre fylkene.



Hvorfor bygger bønder ned matjorda?

- Nedbygging til landbruksformål fanges ikke opp av den kommunale rapporteringen av omdisponert areal. Dette er en av de viktigste årsakene til at det er forskjeller mellom statistikkene for omdisponert og nedbygd jordbruksareal.
- I perioden 2004-2015 ble i snitt 1750 dekar årlig nedbygd på grunn av landbruksformål.
- På landsbasis utgjør dette om lag 22 prosent av det jordbruksarealet som bygges ned.



Hvorfor bygger bønder ned matjorda?

NYTT TUNFORSLAG - FORSLAG 2B -

Viser til tidligere forelegg og besøk på bruket 17/6/83.

Valgets kvaler:

Eiendommen byr på svært mange muligheter når det gjelder plassering av bebyggelse. Det er vanskelig å peke ut et bestemt område og si at dette er best i alle måter. Alle de alternativer vi har drøftet er etter mitt syn gode. Det diskusjonen dreier seg om er egentlig hvordan en kan bygge på en bekvem og billig måte uten å ofre for meget dyrket mark. Totalt sett har det siste området vi drøftet visse fordeler fremfor de andre. Utsikten er god og en slipper å ofre store arealer til veianlegg i og med at tilførselsveien ligger klar. Området er både enkelt og billig å bebygge.

Dyrket mark:

Noe dyrket mark vil forsvinne under husene. Dette er ikke til å unngå om en ønsker en markant, firkantet tundannelse. Arealene mellom husene bør ikke betraktes som tapt. Det er nemlig ikke bare "forhøstetgras" denne verden har behov for. Bær, grønnsaker og frukt kan dyrkes mellom husene uten at tunet som sådant mister noe av sin verdi av den grunn.

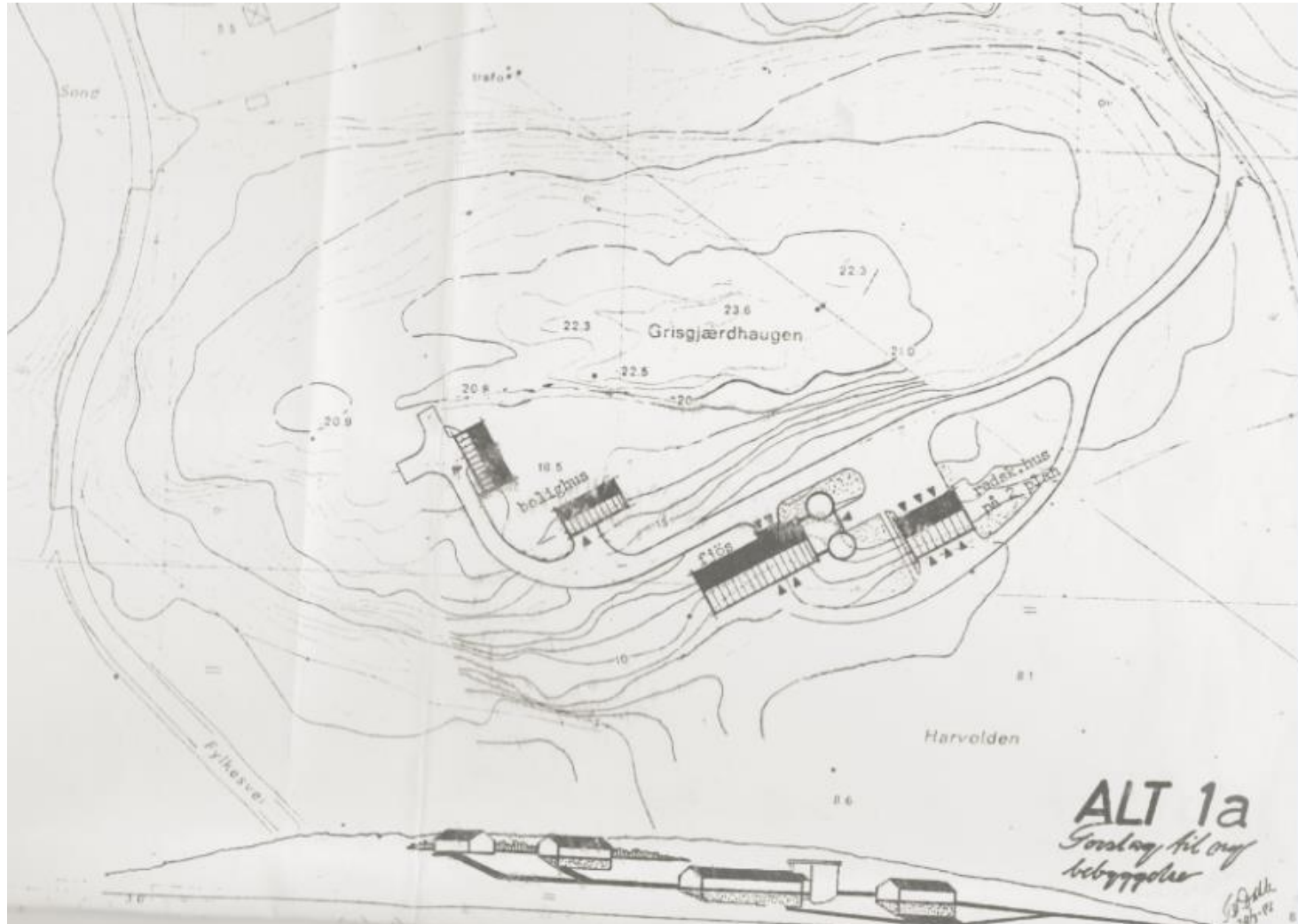
Utsikt og trivsel i uproduktiv haug:

Både utsiktsmessig og med tanke på sparing av produktive arealer er haugen å foretrekke. Kostnadsmessig er saken en helt annen.

Kanskje er det lurt å avsette en tomt i haugen til bolig 2, eller kårbolig. Når "gammelfolket" trekker seg tilbake kan de da sitte "i det høye" og nyte sitt livsverk.



Hvorfor bygger bønder ned matjorda?



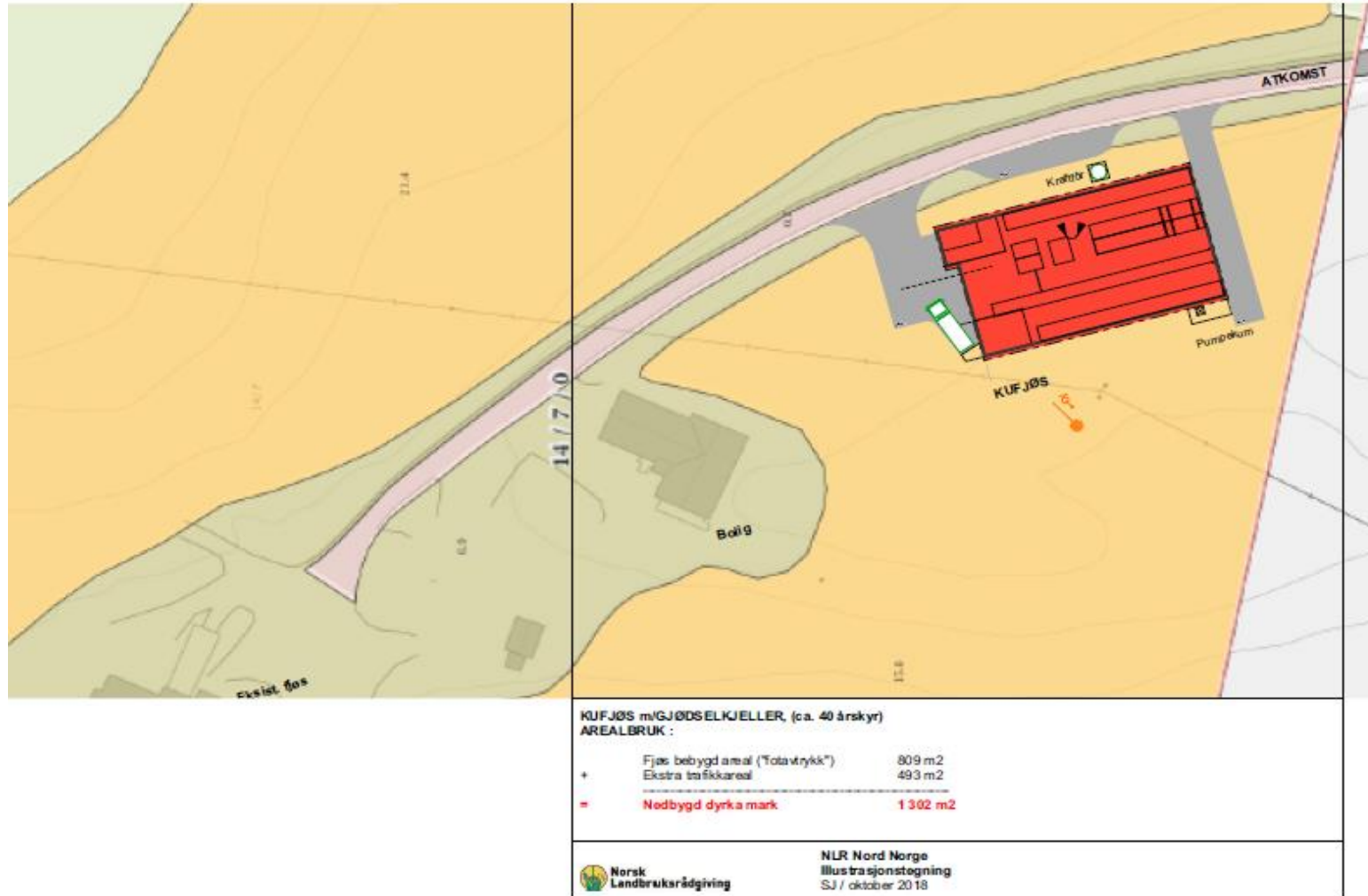


Hvorfor bygger bønder ned matjorda?



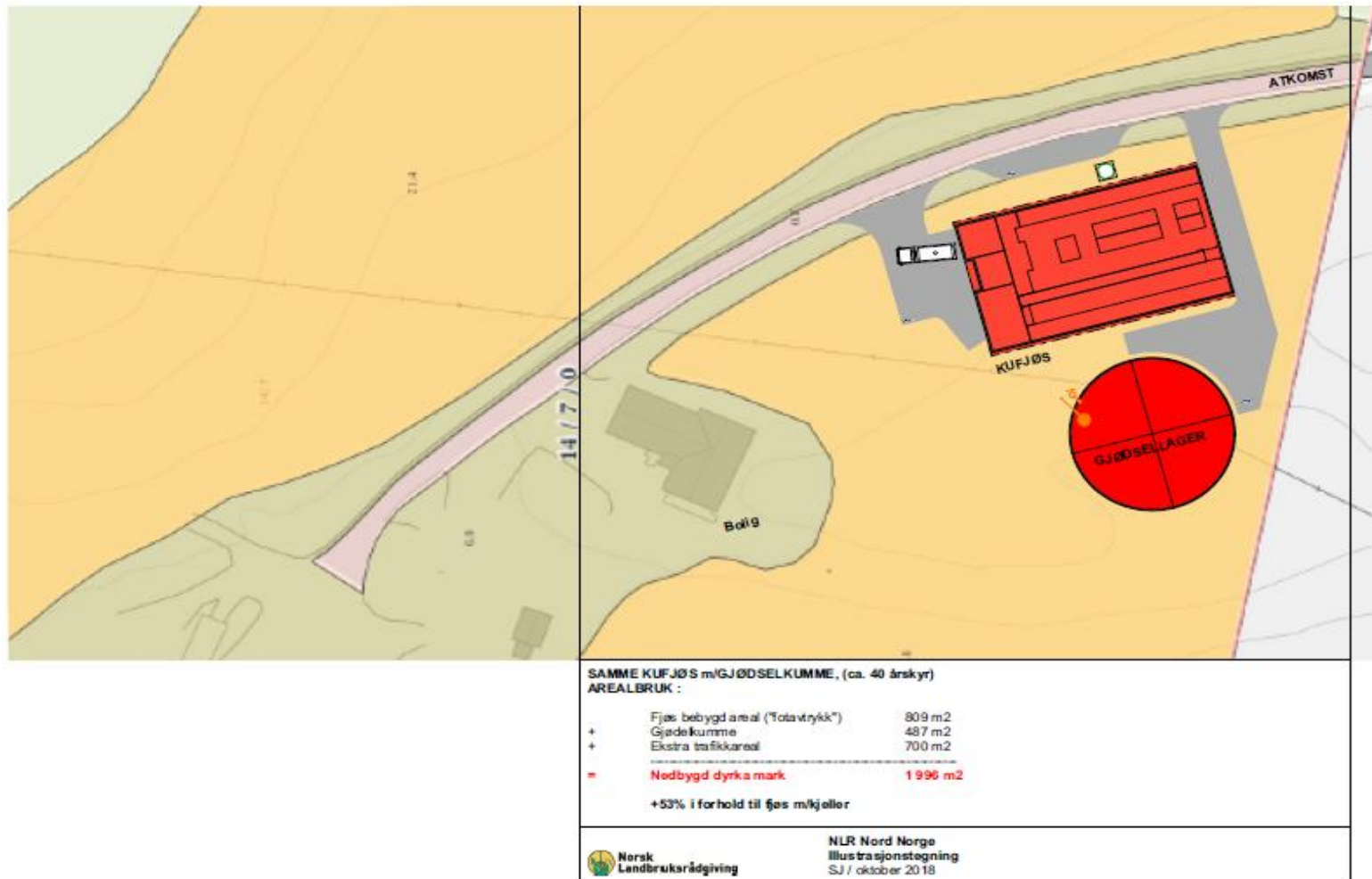


Hvorfor bygger bønder ned matjorda?



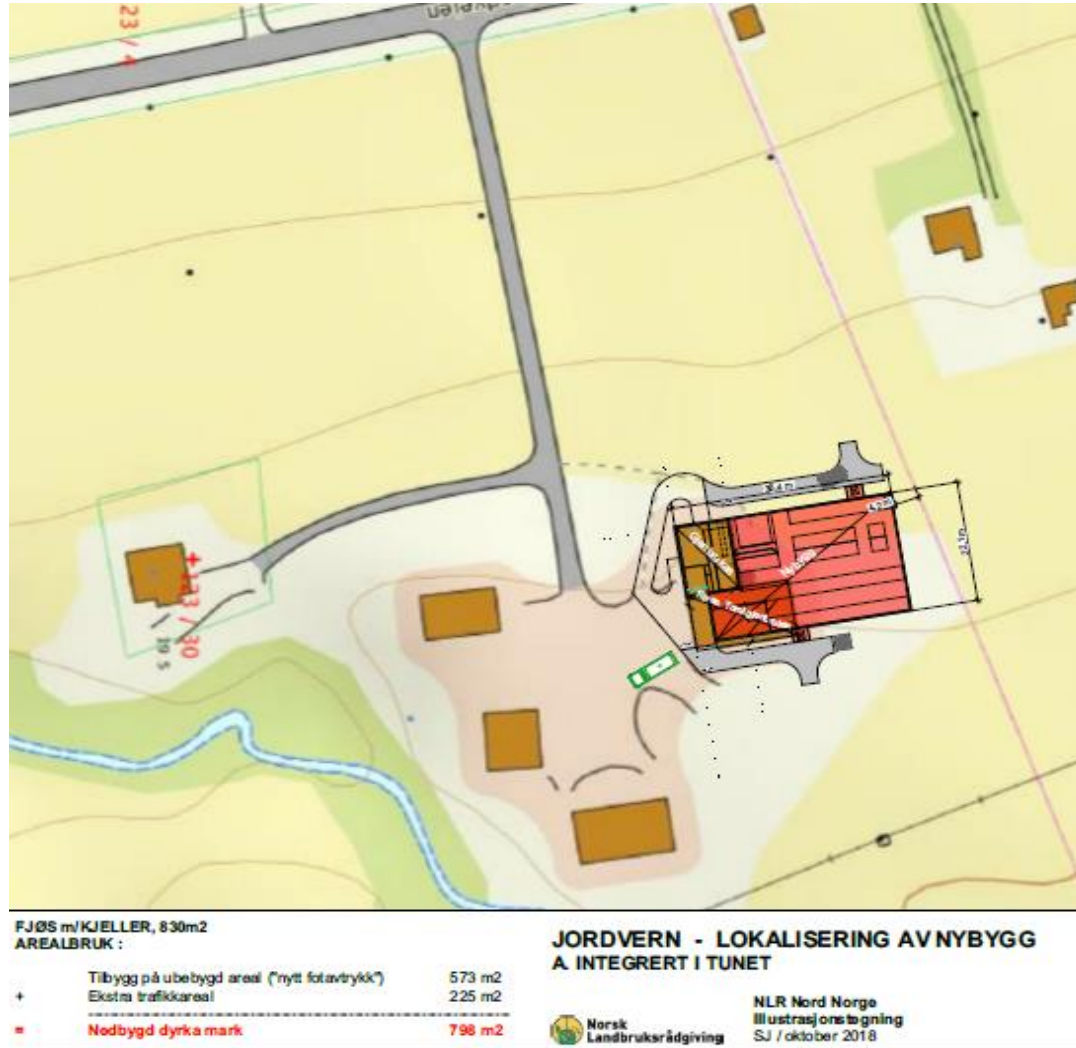


Hvorfor bygger bønder ned matjorda?



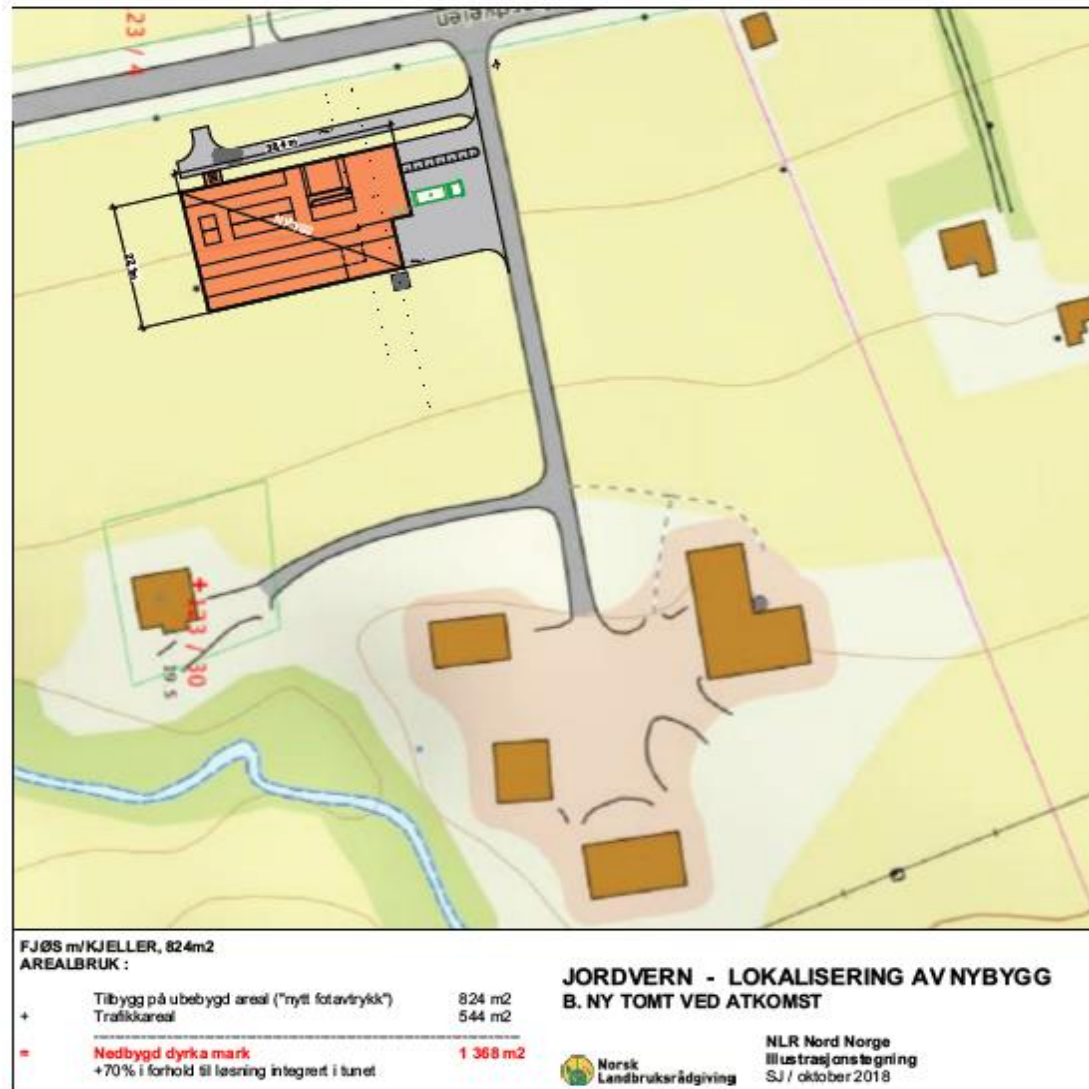


Hvorfor bygger bønder ned matjorda?





Hvorfor bygger bønder ned matjorda?





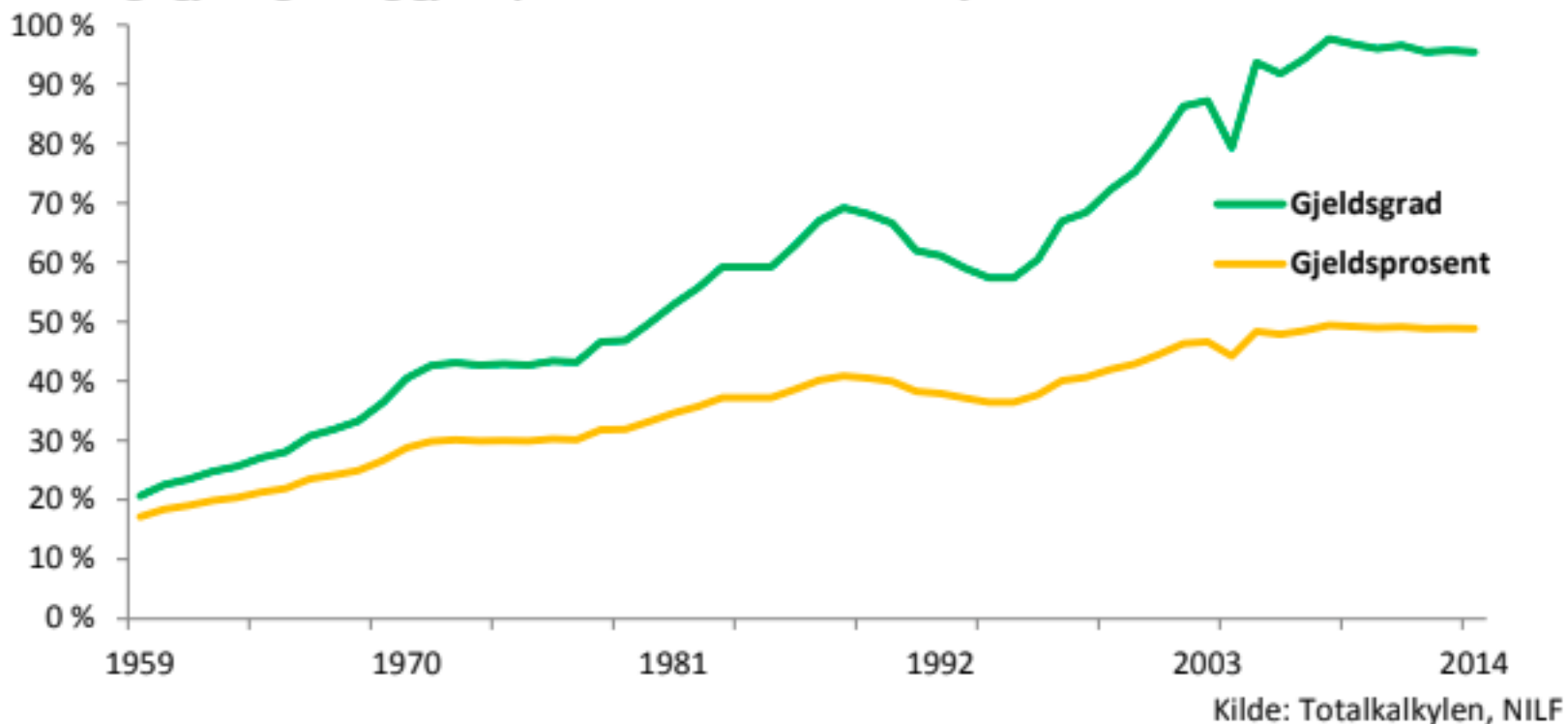
Hvorfor bygger bønder ned matjorda?

Gjeldsgrad og gjeldsprosent i norsk jordbruk

Gjeldsgrad = gjeld/egenkapital

Gjeldsprosent = gjeld/ (gjeld+egenkapital)

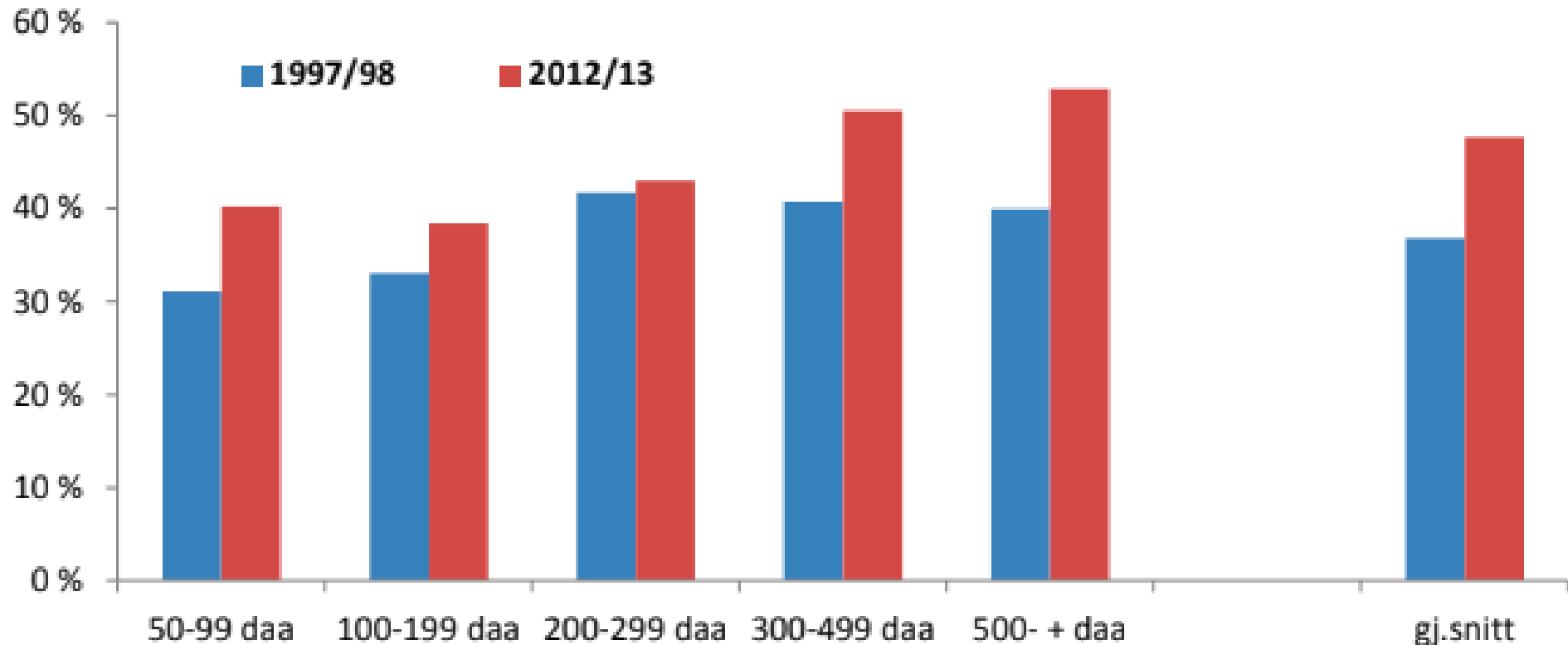
Utvikling i gjeldsgrad og gjeldsprosent totalt sett i norsk jordbruk 1959-2014





Hvorfor bygger bønder ned matjord?

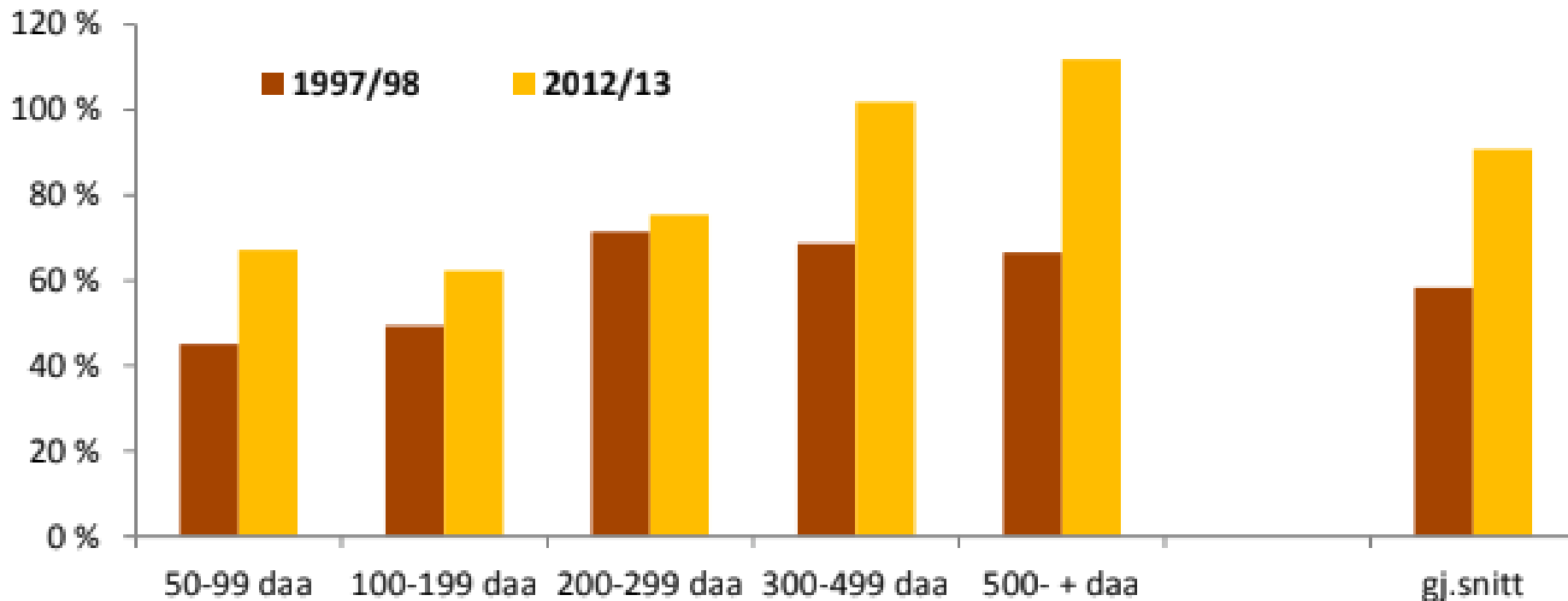
Gjeldsprosent (gjeld/(gjeld+egenkapital)) for ulike bruksstørrelser 1997/98 og 2012/13





Hvorfor bygger bønder ned matjorda?

Gjeldsgrad (gjeld/egenkapital) for ulike bruksstørrelser 1997/98 og 2012/13



Kilde: Driftsgranskingene



Hvorfor bygger
bønder ned
matjorda?

**Er utviklingen innen
jordbruket bærekraftig?**

**Hvem skal ta
kostnadene med
jordvern?**